

SPK İdari Para Cezaları ve Finans İhtisas Mahkemeleri

Bu çalışmamızda iki konu ele alınacaktır. İlk olarak, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından verilen idari para cezalarının sıklıkla gündeme geldiği göz önüne alınarak, özellikle portföy yönetim şirketleri, yatırım ortaklıkları gibi tüzel kişiler bakımından uygulanabilecek idari para cezaları ve itiraz süreçleri hakkında özet bilgiler verilmeye çalışılacaktır. Çalışmamızın devamında ise, Sermaye Piyasası Kanunu'ndan kaynaklananlar dahil çeşitli dava ve işler için bazı mahkemelelerin "finans ihtisas mahkemesi" olarak görevlendirilmesine ilişkin son gelişmeler ele alınacaktır.

(I) İdari Para Cezaları

Genel Düzenleme: Yaklaşık 70.000 ilâ 900.000 TL/ Menfaatin İki Katından Az Olamaz

SPK, yönetmeliklerine, tebliğlerine, standartlarına ve kararlarına aykırı hareket eden kişilere 20.000 ilâ 250.000 TL idarî para cezası vermeye yetkilidir. Sermaye Piyasası Kanunu'nda (Md.103/1) yer verilen bu tutarlar, yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanır. 2022 yılı için **69.783 TL** ile **872.282 TL** aralığında idari para cezası uygulanabilecektir.

Bu sınırlar, ancak menfaat temin edilmemişse geçerlidir. Bu davranışlar sonucu menfaat sağlanmışsa ceza, edinilen menfaatin (yararın) **iki katından** az olamaz.

Tüzel Kişilere Özel Hükümler: Hasılâtın %1'i/ Kârın %20'si

Tüzel kişilere, **aykırılığın ağırlığı** ve **etkilediği mağdur** sayısı dikkate alınarak asgari miktardan (2022 yılı için 69.783 TL'den) az olmamak üzere, yıllık finansal tablolarında yer alan

- brüt satış hasılâtının %1'i ile
- vergi öncesi kârının %20'sinden

... yüksek olanına kadar idari para cezası verilir.

Bir tüzel kişinin organı veya temsilcisi ya da o tüzel kişiden görev üstlenen bir kişi yükümlülüklerine aykırı davranırsa, aykırılığın tüzel kişinin zararına sonuç doğurup doğurmadığına bakılır. Tüzel kişi zararına sonuç ortaya çıkmışsa tüzel kişiye ceza verilmez, aksi halde o tüzel kişiye de idarî para cezası verilir.

Pay Alım Zorunluluğunu Yerine Getirmeyenler: Payların Toplam Bedeline Kadar

Pay alım zorunluluğunu yerine getirmeyen gerçek ve tüzel kişilere pay alım teklifine konu payların toplam bedeline kadar idari para cezası verilir.

Örtülü Kazanç Aktarımı: Yaklaşık

70.000 ilâ 900.000 TL/ Menfaatin İki Katından Az Olamaz

Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları ile bunların iştirâk ve bağlı ortaklıklarının;

- esas sözleşmeleri veya iç tüzükleri çerçevesinde basiretli ve dürüst bir tacir olarak veya piyasa teamülleri uyarınca,
- kârlarını ya da malvarlıklarını korumak veya artırmak için yapmaları beklenen faaliyetleri yapmamaları yoluyla,
- ilişkili oldukları gerçek veya tüzel kişilerin kârlarının ya da malvarlıklarının artmasının sağlanması hâlinde

... ilgili tüzel kişiye SPK tarafından idari para cezası verilir.

Sermaye Piyasası Kanunu'nda 20.000 ilâ 250.000 TL olarak belirlenmiş olan idari para cezası tutarı 2022 yılı için **69.783 ilâ 872.282 TL** olarak belirlenmiştir. Ayrıca verilecek idari para cezasının miktarı elde edilen menfaatin iki katından az olamaz.

Piyasa Bozucu Eylemler: Yaklaşık 70.000 ilâ 1.750.000 TL/ Menfaatin İki Katından Az Olamaz

Borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylem ve işlemler, Yasa tarafından, "piyasa bozucu nitelikteki eylem" sayılmıştır. Piyasa bozucu eylemleri gerçek-

Yalçın Özge Okat
Avukat
OKATLAW

leştiren kişilere idarî para cezası verilir. Sermaye Piyasası Kanunu'nda 20.000 ilâ 500.000 TL olarak belirlenmiş olan bu ceza tutarı, 2022 yılı için **69.783 ilâ 1.746.185 TL** olarak belirlenmiştir. Menfaat sağlanmaması hâlinde bu ceza, menfaatin iki katından az olamaz.

Yükümlülüklerin Birden Fazla Kez İhlali: Cezanın İki Katı, Menfaat/Zarar Varsa Bunların Üç Katı

Tanımlanan kabahatlerden biri, idari para cezası verilmeden önce birden çok işlenirse tek ceza verilir ama tutar iki kat artırılır. Menfaat temin edilmişse veya zarara sebebiyet verilmişse, verilecek cezanın miktarı bu menfaat veya zararın **üç katından** az olamaz.

SPK Savunma Almadan İdari Para Cezası Veremez

SPK idari para cezalarını uygulamadan önce ilgilinin savunmasını alır. SPK'nın savunma yazısını tebliğinden itibaren 30 gün içinde savunma verilir. Aksi halde, ilgilinin savunma hakkından feragat ettiği kabul edilir.

Yargı Yolu

Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca verilen idari para cezası kararlarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.

(II) Finans İhtisas Mahkemeleri

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesi, adli yargı ilk derece mahkemelerinde ihtisas mahkemelerinin belirlenmesine ilişkin çalışmalarını 25 Kasım 2021'de tamamlamıştır.

Dairenin (1232) sayılı İhtisas Kararı uyarınca;

► Sermaye Piyasası Kanunu dahil finansal hizmetlere ilişkin çeşitli yasalardan kaynaklanan ve
► asliye ticaret mahkemesinin görev alanına giren ticari davalara ve ticari nitelikteki çekişmesiz yargı kapsamında gelecek işlere ... belirli sayılı asliye ticaret mahkemeleri bakacaktır.

Karar uyarınca örneğin bir yerde üç asliye ticaret mahkemesi varsa 2 numaralı, altı asliye ticaret mahkemesi varsa 6 numaralı, 20 asliye ticaret mahkemesi varsa 6, 7, 8 ve 9 numaralı mahkemeler görevlendirilmiştir. 15 Aralık 2021 tarihinden itibaren gelecek yeni dava ve işler anılan ihtisas mahkemelerine gönderilecektir. Ancak bu mahkemelere diğer işler de verilmeye devam edilecektir.

Kaynaklar:

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 25.11.2021 tarih ve 1232 sayılı kararı, Sermaye Piyasası Hukukunun Esasları, GÜNAL, Vural, OKAT, Yalçın Özge, Eylül 2021, Oniki Levha Yayınları,

“Sermaye Piyasası Kanunu'ndan kaynaklananlar dahil çeşitli dava ve işler için bazı mahkemeler “finans ihtisas mahkemesi” olarak görevlendirildi.”

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 30.12.2021 tarih ve 67/1936 sayılı kararına istinaden yapılan duyuru.

Özgeçmiş: Okat Hukuk Bürosu'nun kurucusu olan Yalçın Özge Okat, 1997-2010 yılları arasında Sermaye Piyasası Kurulu'nda çalışmıştır. Başuzman kadrosunda iken SPK'dan ayrılan Okat görevine Avukat olarak devam etmiş, altı yıl “partner”/“senior partner” pozisyonlarında olmak üzere 11 yıl önde gelen hukuk bürolarında görev yapmıştır. Okat International Financial Law Review tarafından 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında “Highly Regarded Leading Lawyer” seçilmiştir.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi (Lisans) ve A.B.D.'de kurulu Northwestern Üniversitesi Hukuk Fakültesi/ Kellogg İşletme Fakültesi (Yüksek Lisans) mezunudur. Çeşitli kitap ve makalelerin yanı sıra, Vural Günal ile birlikte “Sermaye Piyasası Hukukunun Esasları” kitabının yazarıdır.